

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.812/2010/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. március 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közúti baleset okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kaposvári Városi Bíróság 8.B.263/2007/24. számú ítéletét és a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.463/2008/8. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 4.150.- (négyezer-egyszázötven) forint bünygi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Kaposvári Városi Bíróság 2008. október 21. napján kihirdetett 8.B.263/2007/24. számú ítéletében a terhelt bűnösségét közúti baleset okozásának vétségében (Btk. 187. § (1) bekezdés) állapította meg, és ezért őt 2 évi időtartamra próbára bocsátotta, kötelezte az eljárás során felmerült 327.193.- forint bünygi költség megfizetésére.

A Somogy Megyei Bíróság a 2009. február 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.463/2008/8. számú végzésével a városi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A városi bíróság elsőfokú ítélete tényállásában rögzítette, hogy az 1960 óta "A", 1972 óta "B" kategóriájú vezetői engedéllyel

rendelkező, azóta mintegy 3-400.000 km-t vezető, büntetlen előéletű terhelt a B. utcában a tó felől, az "Állj! Elsőbbségadás kötelező!" jelzőtáblával védett S. utca irányába közlekedett a személygépkocsijával. A terhelt az útkereszteződésen egyenesen, - B. utcán folytatva útját - kívánt áthaladni.

Ekkor jó látási viszonyok voltak, száraz, meleg idővel, sűrű forgalommal. Az úttest hibátlan aszfaltfelülete száraz volt. A kb. 15 méter széles S. utca párhuzamos közlekedésre alkalmas, irányonként 2-2 forgalmi sáv van. Az úttest útburkolati jelekkel ellátott, az ellentétes irányokat az útkereszteződés közelében kiemelt szegélyű a forgalomtól elzárt terület is elválasztja. A S. utcának a terhelt haladási iránya szerinti szemközti szélén 2 méter széles füves terület húzódik, aszfaltozott, felfestett kerékpárút halad. A B. utca útkereszteződése előtt "Kerékpárút vége", majd az útkereszteződést követően "Kerékpárút" jelzőtábla szabályozza a kerékpárút forgalmát. Ugyanitt, a B. utca torkolatában az úttesten kijelölt gyalogos-átkelőhelyet festettek fel. A B. utca - amely "Állj! Elsőbbségadás kötelező!" jelzőtáblával van alárendelve a S. utcának - 2 forgalmi sávból áll. A kijelölt gyalogos-átkelőhely után a B. utca 2 forgalmi sávját részben kiemelt szegéllyel ellátott, részben pedig felfestett forgalomtól elzárt terület választja el. Ezen forgalomtól elzárt terület a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet nem érinti, a kijelölt gyalogos-átkelőhely folyamatosan, megszakítás nélkül került kialakításra.

A terhelt az útkereszteződéshez érve megállt. A S. utcán több sávban zajló forgalom miatt várakoznia kellett az áthaladás megkezdése előtt. Ugyanekkor a S. utca túloldalán kialakított kerékpárúton - a terhelt haladási iránya szerint balról jobbra - közlekedett kerékpárjával a sértett. A sértett a B. utca útkereszteződése előtt megállt, a kerékpárról leszállt, majd miután a tőle balról, a B. utcában a S. utca irányába közlekedő személygépkocsi vezetője -, aki a kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt állt járművével - kézjelzéssel jelezte számára, hogy előtte áthaladhat, a kerékpárra ülve elindult és a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen. Ezt követően a terhelt elindult a személygépkocsival, eközben a S. utca úttestjének járműforgalmát figyelve nem észlelte a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen áthaladó sértettet. Emiatt a kerékpáron közlekedő sértettet elütötte.

A baleset következtében a sértett többek között körülbelül 6-8 hét alatt gyógyuló keményburok alatt vérgyülemet, a koponya és egyéb testrészei sebzéses sérüléseit szenvedte el. A keményburok alatti vérgyülem miatt műtéti eljárás volt szükséges.

A terhelt személygépkocsija az ütközésig körülbelül 25-30 km/h sebességre gyorsult fel, míg a kerékpárral közlekedő sértett ütközéskori sebessége körülbelül 8-10 km/h volt. Amikor a járművek

az útjuk közepén jártak, akkor egymástól 12-13 méterre lehettek, egymást mindkét járművezető észlelhette volna. Ekkor még a terhelt személygépkocsija féktávolságon kívüli forgalmi helyzetben volt. A kijelölt gyalogos-átkelőhely közepén haladó kerékpáros innen egyértelműen észlelhető volt.

A terhelt a balesettel okozati összefüggésben megszegte a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt szabályt.

A Somogy Megyei Bíróság másodfokú 1.Bf.463/2008/8. számú végzésében az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást maradéktalanul megalapozottnak találta és az elsőfokú ítéletet az abban foglalt tényállás alapján bírálta felül.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Indítványát tartalmilag a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapozta. Arra hivatkozott, hogy a terhelt bűnössége megállapítására a büntető anyagi jog szabályai megsértésével került sor, ezért a támadott határozat megváltoztatását és a terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta. Álláspontja indokolásakor a védő vitatta és a bizonyítás anyagával ellentétesnek találta az elsőfokú ítélet tényállásának azt a megállapítását, mely szerint a sértett azt megelőzően indult el kerékpárjával a kijelölt gyalogátkelőhelyen, hogy a terhelt az útkereszteződésen az áthaladást megkezdte volna. A sértett a gyalogátkelőhelyen nem gyalogosként közlekedett, a kellő körültekintést elmulasztotta, így a közlekedési baleset okozója ő volt, a terhelt vonatkozásában közlekedési szabálysértés nem róható fel.

A Legfőbb Ügyészség BF.2718/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg. Törvényben kizárt a felülvizsgálati indítványnak azon része, mely az irányadó tényállásban foglaltakat vitatja. A terhelt a KRESZ 43. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat is megsértette. A BH.2010.266. számú eseti döntésből is kitűnően az elkövető büntetőjogi felelőssége akkor is megállapítható, ha nem gyalogost, hanem a gyalogos-átkelőhelyen szabálytalanul áthaladó kerékpárost gázol el. Erre tekintettel a legfőbb ügyész a megtámadott határozat hatályában fenntartására tett indítványt.

A Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésén a védő a felülvizsgálati indítványában foglaltakat változtatás nélkül fenntartotta.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratban foglaltakat annyiban módosította, hogy a terheltnek a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontja mellett a 43. § (2) bekezdésében foglaltak megszegése is felróható.

A védő felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatot a Be. 423. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott körben felülbírálván, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja esetkörébe tartozó eljárási szabálysértést nem észlelt. A védő felülvizsgálati indítványában foglaltakat kisebb részben a törvényben kizártnak, érdemben alaptalannak találta.

Törvényben kizárt a felülvizsgálati indítvány abban a körben, ahol a védő a jogerős határozat tényállásában rögzítetteket vitatta. A bizonyítás anyagával ellentétesnek találta a terhelt és a sértett elindulása időpontjának egybevetését.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Legfelsőbb Bíróság ezért a védő által felvetett anyagi jogi kérdéseket a jogerős határozatban rögzített tényállás alapján bírálta el.

A védő felülvizsgálati indítványában hangsúlyosan hivatkozott a kerékpáros közlekedési szabályszegésére, melyet egyébként a jogerős határozat is rögzít. Vitatta továbbá, hogy a terheltnek is közlekedési szabálysértés lenne felróható.

A sértett közlekedési szabálysértése a Legfelsőbb Bíróság megállapítása szerint is egyértelmű, hiszen a KRESZ 54. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltak értelmében az úttesten a kerékpárról leszállva, a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint kellett volna áthaladnia. Annak következtében, hogy nem ezt tette, és a kerékpáron ülve haladt, nem volt gyalogosnak tekinthető, a gyalogosokra vonatkozó szabályok reá nem vonatkoztak.

A KRESZ 43. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat vizsgálva rögzíthető, hogy e jogszabályhelyek – mint az a szakasz címéből (Magatartás a gyalogosokkal szemben) is kitűnik – a gyalogosok védelme érdekében születtek. Mindkét bekezdés (továbbá a (3) bekezdés is) a járművezetőnek a kijelölt gyalogos-átkelőhely közelében tanúsítandó magatartását szabályozza és ró rá kötelezettségeket. Az (1) bekezdés ezt olyan formában teszi, hogy előírja a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen közlekedő gyalogossal szembeni kötelezettségeket (elsőbbség-adási kötelezettség), míg a (2) bekezdés (és a (3) bekezdés is) olyan kötelezettségeket ír elő, amely az adott hely – tehát a kijelölt gyalogos-átkelőhely – megközelítése módjának előírásán keresztül (fokozott óvatosságú és mérsékelt sebességű megközelítés, megállási kötelezettség) biztosít védelmet.

Az adott esetben a sértett a kerékpáron ülve haladt át a gyalogos-átkelőhelyen, amiből fakadóan gyalogosnak nem volt tekinthető, így a KRESZ 43. § (1) bekezdésében meghatározott elsőbbségi jog sem illethette meg. E jogszabályhely megsértése tehát a terheltnek nem róható fel.

Más a helyzet a 43. § (2) bekezdése tekintetében. A városi bíróság e szabály megsértését nem róta fel a terheltnek. Ez az álláspont azonban téves, mivel KRESZ 43. § (2) bekezdés a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet illetően ró a járművezetőre köteleket. (Ld.: a Legfelsőbb Bíróság BH.2010.266. számú eseti döntését.) A kijelölt gyalogos-átkelőhelyen szabálytalanul átkerékpározó személy elütésével bekövetkezett közlekedési baleset esetén mindkét közlekedő közlekedési szabályszegése relevanciával bír, mindketten okozói lehetnek a közlekedési balesetnek és mindkettejük büntetőjogi felelőssége önállóan vizsgálható.

Ebből következően a Legfelsőbb Bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a terhelt a KRESZ 43. § (2) bekezdésében foglaltakat megsértette-e. E körben megállapította, hogy a terhelt nem tanúsította azt a fokozott óvatosságot a gyalogos-átkelőhely megközelítése során, mely a számára előírt. Kétségtelen, hogy bonyolult közlekedési helyzetben közlekedett, figyelme megosztott volt, de hibázott, amikor a gyalogos-átkelőhelyen történeteket figyelmen kívül hagyta. A közlekedési balesetet a terhelt megfelelő figyelem tanúsításával - miként a sértett is - elkerülhette volna.

Mivel a kifejtettekből következően a terhelt a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet nem a KRESZ 43. § (2) bekezdésében előírt fokozott óvatossággal közelítette meg, neki az itt írtak megsértése felróható - a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak mellett. Ebből következően a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása az anyagi jogi szabályokkal összhangban álló, ezért a védő felülvizsgálati indítványa alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő közreműködésével felmerült bűnügyi költség a Be. 429. § (1) bekezdése értelmében az államot terheli.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2011. március 10.

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k.
előadó bíró, Dr. Csere Katalin bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
Kné